

ingediend op **1456** (2022-2023) – Nr. 2
7 december 2022 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Loes Vandromme en Björn Rzoska

over het ontwerp van decreet

over de premie kwalificerend
werkpleklers voor ondernemingen
en de leerlingenpremie alternerende opleiding

Documenten in het dossier:
1456 (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;

Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;

Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;

Meyrem Almaci, Imade Annouri;

Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;

Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;

Stijn De Roo, Loes Vandromme;

Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;

Johan Danen, Björn Rzoska;

Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

1.	Toelichting door de minister	4
1.1.	Situering	4
1.2.	Premie kwalificerend werkplekieren voor de onderneming	5
1.3.	Leerlingenpremie alternerende opleiding	5
1.4.	Andere bepalingen	6
2.	Algemene bespreking	6
2.1.	Tussenkomsten van de leden	6
2.2.	Antwoord van de minister	10
3.	Artikelsgewijze bespreking	12
4.	Eindstemming	12
	Gebruikte afkortingen	13
	Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie behandelde op 24 november 2022 het ontwerp van decreet over de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingentpremie alternerende opleiding.

De door de minister getoonde presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door de minister

Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, licht het ontwerp van decreet over de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingentpremie alternerende opleiding toe.

De minister is tevreden dat hij het ontwerp van decreet ter goedkeuring kan voorleggen. Met het ontwerp van decreet wil de Vlaamse Regering de ondernemingen stimuleren om leerwerkplekken aan te bieden en leerlingen aanmoedigen een onderwijs- of beroepskwalificatie via werkplekleren te behalen. Het ontwerp van decreet hervormt de bestaande vijf incentives tot twee laagdrempelige en gerichte instrumenten. Het is een belangrijke realisatie van de ambitie die bij de start van de regeerperiode voor het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werd geformuleerd. Om het beknopt te houden werden de regels gebundeld in een relatief kort ontwerp van decreet bestaande uit acht hoofdstukken.

1.1. Situering

Het initiatief werd aangekondigd in de beleidsnota 2019-2024 voor het beleidsdomein WSE (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 128/1). De vaststelling is al langer dat er veel verschillende incentives bestaan voor ondernemingen in het kader van alternerend leren en dat een optimalisatie en vereenvoudiging nodig zijn. Door het beter inzetten van de middelen – de hervorming wordt gerealiseerd binnen het bestaande budget – wil de minister het kwalificerend leren op de werkplek nog beter ondersteunen. Dat komt zowel de leercultuur binnen ondernemingen als de lerenden ten goede.

De minister toont een schema dat de huidige en de toekomstige incentives weergeeft. Daaruit blijkt volgens hem de essentie van de hervorming.

Vandaag zijn er vier vormen van incentives voor ondernemingen:

- de stagebonus;
- de RSZ-korting voor mentoren;
- de RSZ-korting voor leerlingen in alternerende opleiding;
- de RSZ-korting voor deeltijds werkende jongeren uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Die vier maatregelen zijn dus gericht op de ondernemingen en hebben elk hun eigen toepassingsgebied, voorwaarden, beperkingen, wijze van aanvragen enzovoort. Om het efficiënter, overzichtelijker en eenvoudiger te maken, worden ze vanaf 1 september 2023 vervangen door één premie, met name de 'premie kwalificerend werkplekleren voor de onderneming'.

Voor de leerlingen bestaat vandaag de startbonus. Met die premie worden jongeren aangemoedigd om hun alternerende opleiding af te werken en via die leerweg een onderwijs- of beroepskwalificatie te behalen. Het ontwerp van decreet vervangt de startbonus door de 'leerlingentpremie alternerende opleiding'.

Vandaag zijn alle incentives gericht op jongeren (of de begeleiding van jongeren): jonger dan 18 jaar bij de start- en stagebonus en jonger dan 26 jaar bij de mentor-

korting. In de toekomst is er niet langer een leeftijdsvoorwaarde. Dat komt tegemoet aan een bezorgdheid die al vaak werd geformuleerd door zowel de Vlor en de SERV als het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Jongeren in een alternerende opleiding zijn immers vaak meerderjarigen en die kwamen tot nu toe niet in aanmerking. Het ontwerp van decreet maakt het ook mogelijk om in een incentive te voorzien in het kader van het duaal leren in het volwassenenonderwijs dat dit schooljaar van start is gegaan.

1.2. Premie kwalificerend werkplekleren voor de onderneming

De premie voor de ondernemingen heeft als concreet doel:

- ondernemingen te stimuleren om een leerwerkplek aan te bieden in het kader van een kwalificerende opleiding, met andere woorden een opleiding die leidt tot een onderwijskwalificatie of een beroepskwalificatie;
- een kwalitatieve leerwerkplek aan te bieden. Er moet immers een mentor aanwezig zijn die de begeleiding op zich neemt en die daartoe een opleiding heeft gevolgd.

Ondernemingen die dat engagement opnemen, worden daarvoor gecompenseerd met een premie. De onderneming kan voor elke lerende op de werkvloer één keer per schooljaar de premie kwalificerend werkplekleren ontvangen en dat in totaal maximaal drie keer voor elke individuele lerende.

Naast het aanduiden van een mentor die een mentoropleiding heeft gevolgd, zijn er nog andere voorwaarden voor de onderneming, met name:

- De onderneming moet gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest.
- Ze moet een overeenkomst sluiten met de lerende over de werkplekcomponent.
- De lerende moet minstens vier maanden op de werkplek geleerd hebben. Het gaat immers om een premie die intensief werkplekleren wil ondersteunen.
- In dezelfde redenering komen ook enkel kwalificerende opleidingen die voor minstens 50 procent van de opleiding op de werkplek doorgaan in aanmerking.
- De premie richt zich op leerwerkplekken voor lerenden in een opleiding van hoogstens niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De concrete opleidingen die aan die voorwaarden voldoen, zullen in het uitvoeringsbesluit worden opgenomen. Zoals al in de memorie van toelichting wordt vermeld, zou het gaan om opleidingen in het stelsel van leren en werken (dbso en leertijd) en duaal leren in het secundair en volwassenenonderwijs. De hbo5-opleiding Verpleegkunde neemt de minister graag mee als uitzondering, wegens het intensieve werkplekleren dat vereist is in die opleiding.

1.3. Leerlingenpremie alternerende opleiding

De leerlingenpremie alternerende opleiding is het belangrijke tweede element van de hervorming. Het doel is de leerlingen te stimuleren om hun opleiding met een intensieve werkplekcomponent af te ronden. Als ze voldoen aan de voorwaarden kunnen ze gedurende drie schooljaren (eenmaal per schooljaar) een premie ontvangen.

Het belangrijkste verschil met de huidige startbonus is dat er geen leeftijdsvereiste meer is. Alle jongeren in een alternerende opleiding die minstens vier maanden aan werkplekleren doen, komen in aanmerking. De andere voorwaarden stemmen overeen met die van de ondernemingspremie, met name de hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest hebben en een overeenkomst met de onderneming in het kader van een alternerende opleiding sluiten.

1.4. Andere bepalingen

Verder bevat het ontwerp van decreet nog bepalingen over gegevensverwerking conform de algemene verordening gegevensbescherming. Daarnaast zijn er ook nog artikelen over het toezicht en de sancties bij de maatregel en wijzigingsbepalingen.

De minister besluit dat het om een belangrijke en logische hervorming gaat. Hij hoopt dat de commissie zijn enthousiasme daarover kan delen.

2. Algemene bespreking

2.1. Tussenkomen van de leden

Tussenkomen van Caroline Gennez

Caroline Gennez meent dat het een zeer belangrijk ontwerp van decreet zou kunnen en moeten zijn. Leerlingen die zonder kwalificatie uitstromen, zijn de verliezers van de kenniseconomie. Die analyse is al herhaaldelijk gemaakt, net zoals de analyse dat het nodig is in te zetten op competenties om de werkzaamheidsgraad te verhogen. Vlaanderen heeft nog 4 procent te gaan om een werkzaamheidsgraad van 80 procent te bereiken en het voorliggende ontwerp van decreet zou daar kunnen aan bijdragen. Het is evident dat het kader om werkgevers en leerlingen te ondersteunen bij werkplekieren belangrijk is. Zoals de minister al aanhaalde, is dat kader vandaag te complex en dringt een vereenvoudiging zich op.

De Vooruitfractie staat achter een vereenvoudiging waarbij vier maatregelen voor ondernemingen worden teruggebracht tot één premie. Maar daarnaast verandert er weinig en dat ziet het lid vaak in het beleid van de Vlaamse Regering. De krapte op de arbeidsmarkt is groot en werkgevers schreeuwen om talent. Maar er wordt nog altijd onvoldoende geïnvesteerd in mensen en hun competenties. Met het ontwerp van decreet wordt opnieuw gekozen voor een budgetneutrale vereenvoudiging, terwijl er net extra investeringen nodig zijn omdat er zo veel jongeren ongekwalificeerd uitstromen. Ook de SERV en de Vlor betreuren de keuze voor budgetneutraliteit. De actoren op het terrein weten hoe groot de noden zijn. *Caroline Gennez* roept op om elke werkgever die een leerwerkplek of stage aan een jongere aanbiedt, effectief te ondersteunen.

Het buitengewoon onderwijs uitsluiten, is een te strikte grens trekken en dat staat ook in het advies van de Vlor. Andere gemiste kansen zijn dat het leren op de werkvloer moet plaatsvinden binnen een strak kader en dat er geen ondersteuning is voor het behalen van dekkwalificaties.

Principieel staat de Vooruitfractie achter de hervorming van het werkplekieren maar wat in het ontwerp van decreet is opgenomen, volstaat niet. De fractie hoopt op beterschap in de toekomst want investeren in jongeren en hen opleiden, is noodzakelijk voor de kansen van jongeren en bij uitbreiding voor de welvaart van de samenleving. *Caroline Gennez* hoopt dat een en ander kan worden rechtgezet in het uitvoeringsbesluit. De fractie zal zich onthouden bij de stemming over het ontwerp van decreet.

Tussenkomen van Imade Annouri

Imade Annouri zegt dat ook de Groenfractie zich zal onthouden. De vorige spreker haalde al enkele redenen daarvoor aan. Elke stap die in Vlaanderen wordt gezet om meer mensen aan het leren te krijgen, is belangrijk. Iedereen heeft de mond vol van levenslang leren en opleiden voor de noden van de arbeidsmarkt en de kenniseconomie. De Groenfractie deelt daarom de appreciatie van onder meer de

SERV en de Vlor voor het ontwerp van decreet. Het bevat dus zeker positieve elementen. Maar de dwangbuis van de budgetneutraliteit blijft een moeilijk punt. De sociale partners vragen terecht dat de hervorming uitgaat van het belang van de maatregel en niet van de budgetneutrale contouren.

De SERV vraagt ook een grondige simulatie van de impact op de loonkosten. Daarop werd geantwoord dat er door de administratie jaarlijks een monitoringsrapport zal worden opgemaakt. Wat wil de minister dan juist monitoren: de impact op de loonkosten of het gebruik van de maatregel? Zal de monitoring tegemoetkomen aan de vraag van de sociale partners?

De sociale partners vragen ook dat het werkplekleren niet moet plaatsvinden op één en dezelfde werkplek om in aanmerking te komen voor de premie kwalificerend werkplekleren. Wat is het antwoord van de minister op die vraag?

Tussenkomen van Tom Ongena

Tom Ongena begrijpt dat er nog enkele vragen zijn, maar het is onmiskenbaar dat het ontwerp van decreet voor een belangrijke vereenvoudiging zorgt. Men kan de ambitie uitspreken om met een stelsel als duaal leren jongeren meer kansen te geven, maar uiteindelijk staat of valt het systeem met de bereidwilligheid van ondernemingen om mee te werken en in stageplaatsen te voorzien. De vaststelling is toch dat het duaal leren het minder goed doet dan verwacht. Een van de redenen die door ondernemers wordt aangehaald, is dat het systeem te complex is en dat werkgevers moeilijk hun weg vinden in de geldende regels.

Het ontwerp van decreet komt volgens het lid tegemoet aan een van de belangrijke kritieken, met name dat het premiestelsel te complex is. De Open Vld-fractie hoopt dat de vereenvoudiging drempelverlagend zal werken voor ondernemers om stageplaatsen te creëren. Vooral voor kleine ondernemingen zou het een aanmoediging moeten zijn om met duaal leren te starten. Vlaanderen is een kmo-regio en in dat opzicht niet te vergelijken met Duitsland, waar veel grote bedrijven al langer met duaal leren bezig zijn. Kleinere ondernemingen hebben het moeilijk om geschikt technisch personeel te vinden en het stelsel van duaal leren zou zelfs een rekruteringsinstrument kunnen worden.

Tom Ongena heeft ook enkele vragen. Werd bij het opmaken van dit ontwerp van decreet een richtcijfer vooropgesteld? Welke toename van stageplaatsen die worden aangeboden en worden ingevuld door leerlingen hoopt de minister te bereiken? Komt er een promotie- en sensibiliseringscampagne die zowel aan ondernemingen als aan leerlingen wordt gericht? Het ontwerp van decreet is een goede aanleiding om kleine ondernemingen aan te spreken.

De bedragen van de premies moeten nog worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering. De SERV vraagt dat de hoogte van de premie voor ondernemingen minimaal in dezelfde lijn zou liggen als de bestaande financiële stimulanzen. Kan de minister daar al meer duidelijkheid over geven?

De Vlor stelt voor om de premie te differentiëren naargelang de grootte van de onderneming. Volgens de Vlor zou het ook beter zijn om de bonus voor een eerste werkplek te verhogen en gradueel te verminderen naarmate een onderneming meer werkplekken aanbiedt, ervan uitgaande dat de kosten per werkplek dan ook dalen. Overweegt de minister om die piste te volgen?

Tom Ongena verwijst naar de werkzaamheden van de commissie over interregionale mobiliteit. Hij is bekommerd om de voorwaarde dat een leerling zijn hoofdverblijfplaats moet hebben in het Vlaamse Gewest. Is het echt nodig die voor-

waarde in te schrijven? Het gevolg is dat een leerling die net over de taalgrens of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest woont, uit de boot dreigt te vallen.

De premie richt zich op leerwerkplekken voor lerenden in een opleiding van hoogstens niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur, met een uitzondering voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde. De Open Vld-fractie hoopt dat het werkplekleren snel wordt uitgebreid naar het hoger onderwijs en dat de hogere VKS-niveaus dan ook worden gefinancierd.

De periode die een lerende op de werkplek doorbrengt om te voldoen aan de voorwaarden voor de premie voor ondernemingen, wordt door het ontwerp van decreet verlengd van drie naar vier maanden. De Vlor, de SERV en het Vlaams Partnerschap Duaal leren hebben daar vragen bij omdat dat het werken met roterende werkplekken zou bemoeilijken. Waarom werd voor die verlenging gekozen? Deelt de minister de mening dat het een drempel kan zijn om in het stelsel te stappen?

Tom Ongena besluit dat het ontwerp van decreet een belangrijke vereenvoudiging inhoudt en dat de Open Vld-fractie het vol overtuiging zal goedkeuren.

Tussenkomst van Alessia Claes

Alessia Claes stelt dat de N-VA-fractie alle initiatieven verwelkomt die de leercultuur versterken. Er is op dat vlak nog veel werk aan de winkel. De uitdagingen zijn gekend: slechts één op de tien Vlamingen doet aan levenslang leren. In vergelijking met andere landen is dat ver onder het gemiddelde en onder de eigen doelstelling. Levenslang leren wordt naar voren geschoven als maatregel om de weerbaarheid van werknemers en werkzoekenden te verhogen en hun positie op de arbeidsmarkt te versterken.

Het traditioneel leren op de schoolbanken is niet voor iedereen weggelegd. Sommige leerlingen presteren beter als ze op de werkvloer competenties kunnen verwerven. Het alternierend leren speelt daarop in en biedt een unieke combinatie tussen leren op school en werken in een onderneming.

In het doolhof van allerhande complexe instrumenten verliezen de betrokkenen al eens de weg. Dit ontwerp van decreet zorgt voor een vereenvoudiging en optimalisatie van de incentives. Dat kan de N-VA-fractie alleen maar toejuichen. Hoe eenvoudiger het stelsel wordt, hoe aantrekkelijker en hoe groter het effect. Het is dus belangrijk dat de gebruikers van de incentives, de ondernemingen en de leerlingen, gemakkelijk door de bomen het bos kunnen zien en kunnen rekenen op eenvoudige en gebruiksvriendelijke aanvraagprocedures.

Uit een HIVA-onderzoek blijkt dat ondernemingen een financiële incentive waarderen als stimulans om leerwerkplekken aan te bieden. Ook bleek dat vele ondernemingen de weg doorheen de incentives niet vinden. In die context zijn volgens *Alessia Claes* transparantie en een automatische toekenning zeer wenselijk.

Het lid vindt het een goede zaak dat de leeftijdsvoorwaarde die bij de startbonus van toepassing was, nu wordt afgeschaft. In het verleden bleek dat bijna de helft van alle premies geweigerd werd omdat de leerling niet voldeed aan de leeftijdsvoorwaarde. Daarmee volgt de minister de adviezen van de Vlor, de SERV en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Naast de algemene waardering voor het waardevolle ontwerp van decreet heeft het lid een aantal punctuele vragen. Op basis van het antwoord op schriftelijke vragen stelt *Alessia Claes* vast dat het aantal start- en stagebonussen daalde sinds de hervorming in september 2018 en de koppeling aan de overeenkomsten van

alternerende opleidingen. Hoe kan een eengemaakte premie het gebruik ervan opnieuw stimuleren en verhogen?

Er wordt een kwaliteitsvoorwaarde gekoppeld aan de incentive voor ondernemingen. Over welke kwaliteitsvoorwaarde gaat het en hoe zal die worden gecontroleerd?

Dit ontwerp van decreet zal verder worden verfijnd in een uitvoeringsbesluit. Daarin worden de aanvraagprocedure, de toekenning en de hoogte van de premie bepaald. Heeft de minister al zicht op de modaliteiten en de goedkeuring van die uitvoeringsbesluiten?

In de memorie van toelichting wordt 'onder voorbehoud' vermeld dat in het uitvoeringsbesluit de alternerende opleidingen, waaronder duaal leren in het secundair onderwijs en duale opleidingen in het volwassenenonderwijs, worden meegenomen. Eventueel zou er ook een uitzondering gemaakt worden voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde. Het lid begrijpt de vermelding 'onder voorbehoud', maar het ontwerp van decreet focust toch op alternerende opleidingen en duaal leren? Kan de minister dat verder toelichten? Zullen de beroepskwalificerende trajecten binnen de centra voor volwassenenonderwijs worden meegenomen?

In de adviezen wordt gepleit voor het vermijden van administratieve lasten, bijvoorbeeld door in te zetten op het gebruik van data waarover de overheid al beschikt. Hoe zal de minister die bezorgdheid ter harte nemen?

Verder wordt aangegeven dat de ondernemingen die een leerwerkplek aanbieden vragende partij zijn voor een automatische toekenning van de incentive. Is dat al geregeld of wordt dat een onderdeel van het uitvoeringsbesluit?

Wat is de budgettaire impact van de hervorming? Er wordt vermeld dat de oefening budgetneutraal moet zijn, maar werden er daarover al simulaties gemaakt? Het ontwerp van decreet moet er volgens Alessia Claes net voor zorgen dat meer ondernemingen en leerlingen van de maatregel gebruikmaken. Hoe wordt dit gesimuleerd? Hoe zal de uitvoering van het ontwerp van decreet worden gemonitord? Zal dat worden meegenomen in het monitoringsrapport Vlaamse opleidingsincentives?

Tussenkomst van Ilse Malfroot

Ilse Malfroot zegt dat ook de Vlaams Belangfractie de vereenvoudiging steunt. Het is duidelijk dat de minister met dit ontwerp van decreet het deelnemen aan werkplekleren wil stimuleren. Het is ook positief dat de maatregel toegankelijk is voor eenmanszaken. Toch deelt de fractie de bezorgdheden van Groen en Vooruit. Ze betreurt dat de beroepskwalificerende trajecten van de centra voor volwassenenonderwijs niet worden meegenomen. De fractie zal zich onthouden bij de stemming over het ontwerp van decreet.

Het lid vraagt in welke mate dit ontwerp van decreet een oplossing kan bieden voor het personeelstekort in de kinderopvang.

Tussenkomst van Loes Vandromme

Loes Vandromme stelt dat de cd&v-fractie zeer positief is over het ontwerp van decreet. De fractie onderstreept het belang van levenslang leren en vindt het een goede zaak dat een brug wordt gebouwd tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Met die belangrijke hervorming zorgt de minister voor een optimalisatie en vereenvoudiging van de incentives voor ondernemingen in het kader van werkplek-

leren. De fractie hoopt dat die kan bijdragen tot een betere leercultuur in de bedrijven en in het onderwijs. De vereenvoudiging is nodig om door de bomen het bos te kunnen zien. Belangrijk is ook dat de kwaliteit van de opleidingen wordt gegarandeerd en dat bedrijven worden beloond om leren op de werkvloer mogelijk te maken.

Er bestaan veel vormen van stages en werkplekieren. Hoe kan over de vereenvoudiging worden gecommuniceerd?

Loes Vandromme sluit zich aan bij de vraag waarom bepaalde vormen zijn meegenomen in de hervorming en andere niet. Waarom wordt vastgehouden aan de voorwaarde dat werkplekieren minstens 50 procent van de totale opleidingstijd beslaat? Het lid begrijpt de achterliggende redenering maar vindt het belangrijk dat de minister hierover duiding geeft.

Geldt de premie ook voor leerlingen die in het Vlaamse Gewest wonen maar een overeenkomst hebben buiten het Vlaamse Gewest of voor leerlingen die aan een grens wonen?

De Vlor en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren uiten hun appreciatie voor de administratieve vereenvoudiging maar ze blijven bezorgd over de administratieve lasten voor de opleidingsverstrekkers. Werd met die opmerking rekening gehouden?

Andere leden verwezen al naar het systeem van roterende werkplekken. In een regio waarin er geen grote bedrijven zijn maar veel kleinere, is het volgens Loes Vandromme niet altijd mogelijk het werkplekieren te laten doorgaan op dezelfde werkplek. Het kan belangrijk zijn om te onderzoeken of het systeem van roterende werkplekken in de toekomst nog mogelijk is. Er zou voor een kortere periode een incentive kunnen worden gegeven en de premie zou proportioneel kunnen worden verdeeld. Misschien kan dat bij de evaluatie worden meegenomen?

Het lid is ervan overtuigd dat de minister er alles aan zal doen om de leerlingen in het buitengewoon onderwijs onder de maatregel te laten vallen. Hoe kan worden ingegaan op die vraag van de Vlor?

Duaal leren blijft een uitdaging, ook in het volwassenenonderwijs. Loes Vandromme kijkt uit naar de vormgeving daarvan. Zijn er daarvoor nog incentives nodig?

Tot slot dankt het lid de minister voor de vereenvoudiging van de premie voor het kwalificerend werkplekieren.

2.2. Antwoord van de minister

Minister *Jo Brouns* antwoordt eerst op de vragen over de budgetneutraliteit. Het budget van ongeveer 11 miljoen euro voor het bestaande instrumentarium werd nooit optimaal benut. Er was altijd een saldo. De hervorming zou het mogelijk moeten maken dat budget optimaal te gebruiken. De minister gelooft sterk in de maatregel. Als het budget wordt opgebruikt, de maatregel positief wordt geëvalueerd en er een vraag is om uit te breiden, kan er opnieuw politiek over worden overlegd.

De minister dankt de leden voor hun appreciatie voor de vereenvoudiging. Het stelsel was inderdaad te complex waardoor er onvoldoende van de maatregel werd gebruikgemaakt.

Als de opleidingen van het buitengewoon secundair onderwijs als een duale opleiding worden aangeboden, vallen ze onder de maatregel. Het blijft ook mogelijk om

in roterende werkplekken in verschillende vestigingen van één onderneming te voorzien. Ook eenmanszaken kunnen een premie ontvangen voor werkplekieren.

De minister heeft samen met de minister van Onderwijs aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gevraagd om verbetervoorstellen voor duaal leren te formuleren, zowel wat de korte als de lange termijn betreft. De minister hoopt die voorstellen begin 2023 te ontvangen.

Verschillende leden haalden aan dat het belangrijk is te sensibiliseren en te informeren over de nieuwe maatregel. Het is inderdaad van belang dat de voorwaarden goed worden uitgelegd. De minister heeft op korte tijd ervaren dat Vlaanderen over een heel breed aanbod aan maatregelen beschikt maar dat het instrumentarium vaak nog onvoldoende bekend is bij de potentiële doelgroepen.

Er zal uiteraard een monitoring gebeuren om het resultaat van de hervorming te kunnen opvolgen.

Het bedrag van de premies en andere modaliteiten zullen in het besluit van de Vlaamse Regering worden bepaald. De minister hoopt dat begin 2023 aan de Vlaamse Regering te kunnen voorleggen. Er is op dit ogenblik niet in een differentiatie van het bedrag voorzien. Elk bedrijf krijgt dezelfde kansen.

Enkele leden verwezen naar de interregionale mobiliteit. Een leerling die in het Vlaamse Gewest woont, kan inderdaad een stage lopen in een andere regio, en zelfs in het buitenland. In het Brusselse Hoofdstedelijke en het Waalse Gewest bestaan er gelijkaardige stelsels.

Wat de kortere stages betreft, stelt de minister dat er bewust wordt gekozen voor het stimuleren van het intensief werkplekieren. Daarom is er ook de voorwaarde van een periode van vier maanden op de werkplek.

Het aantal start- en stagebonussen daalde inderdaad maar de minister wil met de hervorming een nieuwe stimulans geven om ervan gebruik te maken.

De mentor zal een mentoropleiding moeten volgen om de begeleiding te kunnen doen.

De beroepskwalificerende trajecten worden niet meegenomen in de maatregel. Het voortschrijdend inzicht leert dat die trajecten er niet in thuishoren. Ze zijn niet noodzakelijk gericht op werkplekieren. Er wordt bij het erkennen van beroepskwalificerende trajecten wel gepolst naar het aandeel van werkplekieren maar er wordt geen engagement gevraagd dat werkplekieren een onderdeel is. Er is in de trajecten geen afstemming tussen opleiding op de werkvloer en de schoolcomponent.

Als aan de voorwaarden wordt voldaan, zal de premie nagenoeg automatisch worden toegekend. Om het zo eenvoudig mogelijk te maken, zullen administratieve lasten zo veel mogelijk worden vermeden. De minister geeft het voorbeeld van het aantonen van de studievoortgang van leerlingen bij de bestaande startbonus. De bewijslast van de studievoortgang ligt bij de school, maar dat wordt nu geschrapt. De studievoortgang blijkt al uit het continueren van de opleiding.

Het duaal leren in het volwassenonderwijs zal in de toekomst worden meegenomen in de maatregel, aldus de minister.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 tot en met 26 worden aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Loes VANDROMME
Björn RZOSKA,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

dbso	deeltijds beroepssecundair onderwijs
hbo5	hoger beroepsonderwijs 5
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid (van de KU Leuven)
kmo	kleine of middelgrote onderneming
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VKS	Vlaamse kwalificatiestructuur
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
WSE	Werk en Sociale Economie (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)